

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАТЕСЯ!

PROVINCIAL

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PIK VII.

Ч. 141.

ВІСНОК 24. ЛИСТОПАДА 1925.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, NOVEMBER 24th, 1925.

No. 141.

VOL. VII.

ЗІЗНАННЯ МЕКЛАКЛЕНА ПЕРЕД КОРОЛІВСЬКОЮ КОМІСІЄЮ.

Провідник майнерів в Новій Шкотії каже, що робітники повинні працювати без огляду на те, чи корпорація може дати їм заняття, чи ні.

СІДНІ, Н. С., 20. листопада. — Королівська комісія для розслідування вугільної індустрії, яка тепер тут засідає, розпочала переслухання Дж. Б. МекЛаклена, бувшого секретаря 26. дистрикту "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка". Відносно робітничих умов свідок сказав, що робітники повинні працювати без огляду на те, чи корпорація може дати їм заняття, чи ні. Школи, сказав МекЛаклен, повинні вчити дітей, як оцінювати вартості, чого не вчиться.

В АВСТРАЛІЇ АРЕШТОВАНО ПРОВІДНИКІВ СТРАЙКУ МОРЯКІВ.

Там Вош і Джейкоб Йоганссон, президент і секретар Австралійської Юнії Моряків, будуть депортовані.

СІДНІ, Австралія, 20-го листопада. — Сьогодні рано арештовано тут Тама Воша й Джейкоба Йоганссона, президента й секретаря Австралійської Юнії Моряків. Арештування переведено на розпорядок федерального уряду. Обох арештованих задержано на станції воєнної флотії в Сідні Гарбор і вони будуть депортовані. Оборонець арештованих вис до найвищого суду відклик проти депортації. Арештування Воша і Йоганссона переведено в їх домах в 5-й годині рано державною поліцією. Оба вони стояли на чолі недавнього страйку британських моряків і були визначеними робітничими провідниками від багатьох років. Місце депортування арештованих невідоме.

ЗАГЛУЛ ПАША ХОЧЕ ЗНОВУ ПРИЙТИ ДО ВЛАДИ В ЄГИПТІ.

Грозить революцією, якщо теперішній уряд, що був повалений парламентом, не роспише нових виборів.

ЛОНДОН, 21. листопада. — В Єгипті знову витворидосна нагло грізне положення. Загдул Паша, бувший єгипетський прем'єр, який вже завадав Англії досить клопоту, робить рішучі заходи, щоб прийти знову до влади. Він грозить революцією на випадок, як теперішній уряд, що був повалений парламентом на початку цього року, не сповнить своїх обіцянок і не роспише в дуже скорому часі виборів. Нема сумніву, що підчас таких виборів Загдул Паша відніс би перемогу й прийшов би знову до влади. З його поворотом до правління країною положення Британії стало би знову дуже трудне. Уряд публично оголосив, що як опозиція схоче скликати сесію парламенту слідуєчій сесії, так як вона грозить це цього року, не сповнить своїх обіцянок і не роспише в дуже скорому часі виборів.

ЧЕСЬКІ КОМУНІСТИ ДІСТАЛИ ПІДЧАС ВИБОРІВ 931,769 ГОЛОСІВ.

ПРАГА, Чехословаччина, 17. листопада. — Дотепер нема ще повного висліду виборів до парламенту, що відбулися минулої неділі. Перші обчислення виказують, що чеські аграрії (хлібороби) одержали 971,389 голосів, комуністи — 931,769 голосів, клерикали — 689,970 голосів; соціал-демократи і наrodní демократи втратили де-що своїх попередніх голосів. Вислід голосування показує, що зросли головно впливи ко-

Фашісти побили комуністичних послів і викинули їх з парламента

СЕКРЕТАР ФАШІСТСЬКОЇ ПАРТІІ ФАРИНАЧІ ВДАРИВ КОМУНІСТИЧНОГО ПОСЛА МАФФІ КУЛАКОМ В ЛИЦЕ, КОЛИ ОСТАННІЙ СКАЗАВ, ЩО МАНІФЕСТАШІ В ЧЕШЬ МУССОЛІНІ НЕ Є ВИСЛОВОМ ПОЧУВАНЬ ПРАЦЮЮЧИХ МАС. — СЛОВІНСЬКИЙ КОМУНІСТИЧНИЙ ПОСОЛ ТАК ТЯЖКО ПОБИТИЙ ФАШІСТАМИ, ЩО ВІДЛЕЖИТЬ ДВА ТИЖНІ В ШПИТАЛІ.

РИМ, 20. листопада. — Фашістські послы силою викинули вчера комуністичних послів з італійського парламенту, коли посол Маффі, провідник комуністів, зажадав слова і сказав, що всі промови й маніфестації з приводу того, що Муссоліні уникнув смерті, не висловлюють почувань працюючих мас. Лише він це сказав, як посол Фариначі, генеральний секретар фашістської партії, рушив на чолі багатьох фашістських послів до комуністичних крисів і вдарив його кулаком в лице. Другий комуністичний посол, Льюсардо, хотів прийти на поміч своїм провідникам, але його зловили фашісти, понесли борюкаючого до дверей і викинули на коридор. В подібний спосіб вони поступили з двома іншими комуністичними послами, а посла Маффі витгнули з салі за бородою. Коли лише Маффі опинився на коридорі, він закликав: "Долів Муссоліні!" Від озвірих фашістських бандитів його вратували лише карабінери. За той час в пресовій галереї комуністичний журналіст почав голосними викликами одобрювати становиче Маффі, і його схопили фашістські бандити та викинули штуркаючи на вулицю. На дворі товпа фашістів побивала так тяжко посла Сребарня, словінського комуніста, що йому треба буде відлежати два тижні в шпиталі. Коли фашістські бандити так по звирьски розправлялися з маленьким листом комуністичних послів, самого Муссоліні не було тоді в парламенті.

РОЗПОЧАВСЯ СУД НАД МАТІЯСОМ РАКОШІ. ШКАГО, 17. листопада. — Національний офіс Міжнародної Робітничої Допомоги одержав з Берліна каблеграму, в якій повідомляється, що вечера розпочався в Будапешті воєнний суд над Матіасом Ракоші, бувшим народним касирем в угорському радянському уряді, та більше як 100 членами незалежної соціалістичної партії.

СКШІНСЬКІ МАЄ УТВОРИТИ НОВИЙ УРЯД. ВАРШАВА, 17. листопада. — Президент Войцеховські поручив Александру Скшінському, бувшому міністрові закордонних справ, утворити новий польський кабінет.

ПЛЯНУЮТЬ ВИСЛАТИ ДЕЛЕГАЦІЮ ДО СРСР. НЬО ЙОРК, 16. листопада. — Трейд-юніонний комітет для організування мітингу Порселла заявився одностайно на своїй конференції за сформуванням американської трейд-юніонної делегації до Радянського Союзу, а також перегорював продовжувати працю над переведенням цього плану в життя. Слідуєча конференція комітету відбудеться 20. грудня. Делегати на конференції репрезентували 183,000 трейд-юніоністів в Нью Йорку.

МУССОЛІНІ РОБИТЬ СЕБЕ ПОВНИМ ДИКТАТОРОМ В ІТАЛІЇ.

Буде відвчальний лише перед королем; без його дозволу не можна ставити ніяких запитів в парламенті і сенаті; за критику прем'єра чекає кара.

РИМ, 19. листопада. — В італійському парламенті проделано вчера законопроекти, які зроблять прем'єра Муссоліні повним диктатором Італії. Один з тих законопроектів постановляє, що Муссоліні є відповідальний лише перед королем, а не перед королем і парламентом, як це було дотепер. Інший законопроект говорить, що кожний Італієць за кордоном, котрого виникли уряд уважає шкідливими для італійського престижу, тратить горажанство а його майно конфіскується. Законопроект відносно прем'єра постановляє, що на порядку денному парламенту або сенату не може бути поставлене ніяке питання без його одобрення. Король іменує прем'єра і відкликає його. Подібне правило застосовується відносно назначування міністрів на пропозицію прем'єра. Один артикул накладає тяжкі кари не лише за змови на життя прем'єра, але й за вислови або вчинки противні прем'єрові.

ВЕЛИКА РОЗІГРАВКА І ПРЕДСТАВЛЕННЯ.

В середу, 25. листопада, в годині 8.30 вечером, відбудеться в Укр. Роб. Домі ВЕЛИКА РОЗІГРАВКА гарних і корисних річей. Річей є підібрана дуже гарна колекція. Одночасно того самого вечера буде відіграна дуже смішна комедія-одноактівка п. н.: "НЕ ВСІ ДОМА".

Кожний, хто купив тикета на розігравку, має вільний вступ. Хто не має тикета, той зможе набути його в середу вечером при вході до салі. Ціна тикета всего лише 25 центів, за яких ви побачите смішну комедію і можете набути цінну річ. Одночасно повідомляється всіх тих членів і членкинь, що взяли книжечки тикетів для спродажі на цю розігравку, щоб обовязково принесли всі відтинки в середу вечером найменше годину перед розігравкою. Просимо не спізнитися.

Листопадовий Комітет.

РОШПНА, Палестина, 20-го листопада. — Французьке військо одержало велику частину південної Сирії. Воно відступило з цілої території, що лежить між горою Гермон і Лебаноном. Християни в числі більше як 8,000 осіб втікають до Палестини з 10 головних сіл південної Сирії. На слідуєчий тиждень льюкарнські договори прийдуть під голосування в парламенті. Приняття їх виглядає тепер запевненим.

ГАИФА, Палестина, 18. листопада. — Сирійські повстанці скоро здобувають силу й положення по цілій Сирії є дуже христячне. Виглядає, що Бейрут є тепер центром операцій повстанців, які плянують наступ на мосто, щоб прогнати з нього Французів. Від початку біжучого року до 1. жовтня в стеїті Нью Йорку убито автомобілями 1,253 людей і ранено 38,392.

ДРУЗИ ЦІЛКОМ РОЗБИЛИ ХРИСТІАНСЬКИХ ДОБРОВОЛЬЦІВ.

Узброювання Французами християн обурило магомеданське населення і може привести до загального повстання магомедан та до релігійної війни.

БЕРУТ, Сирія, 21. листопада. (Переслано курієром до Каїра в Єгипті, щоб уникнути цензури.) — Це є фактично теперішнє повстання в цілій Сирії й Лебаноні, які треба пересилати з сусідної країни з огляду на цензуру й дисорганізацію французької телеграфічної обслуги. 1) Християнська добровольча армія в Лебаноні є цілком розбита. Полудневий Лебанон знаходиться цілком в руках друзів. Французи постійно висилають на полудне від Бейрута все військо, яке мають під руками, але вони не мають достаточної кавалерії, панцирних автомобілів і тенків, які одинокі можуть побіди ворога на конях. 2) Узброювання Французами християнської добровольчої армії залярмувало все магомеданське населення і може привести до загального повстання магомедан та до релігійної війни. 3) Французьке чорне військо в багатьох випадках оказалось поганим, а мішана жандармерія з християн і магомедан є цілкомово невдачею; ця жандармерія оставляє свої позиції з машинними кірасами, втікає перед слабшим від неї ворогом і оставляє добровольців спасати жінок і діти. 4) Престіж Франції є цілком розбитий. Частинне привернення її престижу, здобуте деякими побідами генерала Гамеліна, було знову втрачене, коли друзі заняли кожне село в Лебаноні, яке заатакували. 5) Населення Лебанону й Сирії, як християнське так і магомеданське, є обурене. Кожний домагається, щоб Французи забралися. Лише субсидований преса обороняє уряд.

НІМЕЦЬКИЙ РАЙХСРАТ ПРИНЯВ ЛЬОКАРНСЬКИЙ ДОГОВІР. Канцлер Лютер заявляє, що після підписання Льокарнського пакту теперішній уряд зрезигує.

БЕРЛІН, 21. листопада. — Німецький райхсрат прийняв льокарнські гарантійні договори. За прийняттям було 46 голосів, проти 4, а 14 членів райхсрату здержалися від голосування. Німецький райхсрат, децю подібний до американського сенату, має делегатів з кожної німецької провінції. БЕРЛІН, 21. листопада. — Канцлер Лютер заявив вчера партійним провідникам, що уряд зрезигує після підписання Льокарнського пакту в Лондоні дня 1. грудня і що буде утворений новий кабінет, який прийме льокарнські зобовязання. Вислідом конференції канцлера з партійними провідниками є це, що уряд має запевнену в райхсрату велику більшість для прийняття льокарнських договорів.

ПОВНИЙ ВИСЛІД ВИБОРІВ ДО КАНАДІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

ТОРОНТО, 20. листопада. — В наслідок вчерашнього оповіщення, що консерватист Дж. В. Спаттон зівав вибраний послом в Норт Гьюроу, число консервативних послів в цілій домінії вносить тепер 118. Ліберали мають всіх 100 послів, прогресисти 23, а робітники двох. Після поодиноких провінцій число вибраних послів різних партій представляється так: Принс Едвард Айленд: 2 лібералів, 2 консерватистів; разом 4. Нью Бронсвик: 1 ліберал, 10 консерватистів; разом 11. Нова Скошія: 3 лібералів, 11 консерватистів; разом 14. Квебек: 59 лібералів, 4 консерватистів, 1 незалежний, 1 спомер (ліберальний); разом 65. Онтаріо: 12 лібералів, 69 консерватистів, 8 прогресистів; разом 82. Манітоба: 1 ліберал, 7 консерватистів, 7 прогресистів, 2

робітничих; разом 17. Саскечевані: 15 лібералів, 6 прогресистів; разом 21. Альберта: 4 лібералів, 4 консерватистів, 8 прогресистів; разом 16. Бритиш Колумбія: 3 лібералів, 10 консерватистів, 1 прогресист; разом 14. Юкон: 1 консерватист. Всіх послів в цілій Канаді — 245.

КАЖЕ, ЩО ЄВРОПА ЗРОБИТЬ УГОДУ З СРСР. БРУКСЕЛЯ, Голяндія, 19-го листопада. — Міністер закордонних справ Вандервельде предказував в парламенті "друге Льюкарно, в якому вся Європа зробить угоду з Радянським Союзом з великою користю для обох". Комуністичні послы заявляли, що льюкарнські договори звернені в великій мірі проти Радянського Союзу.

ТИСЯЧУ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТ В МІСЯЦІ ЛИСТОПАДІ ДЛЯ "У. Р. В.!"

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фермерське Видавнє Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня знаходяться в Укр. Р.б. Домі, на ро. вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Subscription per year \$4.00

Address: UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ОРИЕНТАЦІЯ НА ЛІВО.

Знову приходиться говорити про орієнтацію рідних українських урядів, "національних рад", об'єднань і поодиноких дипломатів.

Ще раз повернуто на Радянську Україну цілого ряду українських діячів, отаманів і дипломатів, після впадів у Відня, Праги, Берліну на Радянську Україну гуртом і поодинокими давніми галицькими петрушевичівськими політиками і офіцерами, прийшла черга і на найбільші роби. Прийшла черга не тільки на Берлін — Прагу, але й на Львів і Філадельфію, чи Нью Йорк. Орієнтація на Радянську Україну докотилася аж до українських патріотичних кіл у Злучених Державях.

Це читання українських інтелегентсько-патріотичних кіл у бік Радянської України відбувалося вже довгий час, але останнім камінем в патріотично-емігрантське болото, як кажуть харківські "Вісті", був меморіал "диктатора" Е. Петрушевича з 1. вересня до держав Антанти.

Написав Петрушевич той меморіал, бог зна який вже з ряду, і в ному сказав, що він рішучо (обовязково — рішучо!) протестує проти насильного прилучення Галичини до Польщі, Буковини до Румунії, Підкарпатської України до Чехословаччини, бо всі права на тих землях належать Українській Радянській Республіці, яка стала одиноким спадкоємцем на українські землі після розвалу царату.

"Загубив 7 мільйонів українського населення під пануванням Польщі і Румунії більше як 26 мільйонів українців, які на сіді від польського кордону посядають самостійну Українську Радянську Республіку, не спочинуть і спочини не вогнуть, поки не визволять сих західно-українських земель від чужого панування і не здобудуть їх права на самовизначення".

Таке каже Петрушевич в своєму найновішому меморіалі до "Зборів Союзу Народів в Женеві". Чи читали ці збори той меморіал? Певно, що ні. Шшов до секретарського коша. Але не в тому рід, чи читали, а в тому, якою мовою говорить тепер Петрушевич.

НАЗАРУК ВИКЛИКАЄ ПЕТРУШЕВИЧА, ЯК БІЛЬШОВИКА.

Цей камінь Петрушевича так розхлював емігрантське болото, що його хвилі докотилися аж до Америки. Першим по цей бік океану відгукнувся на той меморіал відомий гастроном доктор Осип Назарук і ось він який закликає Петрушевича:

"Вже всі президенти позарикали української землі і тим відкрили очі народів своєму" — каже Назарук в "Січі". А далі радить:

"Всіх, котрі і тепер ще хотіли-б піпатрати бунду президента ЗУНР, належить так само поборювати, як прихильників більшовицької Москви".

Назарук дає друге те, що слідом за Петрушевичем орієнтується на Радянську Україну і інші "віщачі дипломати". В своїй орієнтації на Радянську Україну, Петрушевич самотній. Не говорячи вже про таких своїх полковників, як Гр. Косак, який в почі 3-го, на 16. листопада 1919 року виправував Петрушевича і Назарука від їх власних військ та привіз в Румунію, — який ніби на Україні полковником в червоній армії — Петрушевич мав довкола себе ще цілий штаб, що орієнтується на Радянську Україну. Між ними — бувший петлюрівський "амбасадор" в Вашингтоні, Юліян Бачинський, в якого пасарчухом був пішій редактор "Укр. Голосу"; відомий анархо-патріот Михайло Лозинський також почав вже з іншого боку розглядати "правне становище" Радянської України; а потім і у Львові також зовсім иншим вітром повіяло. УНДО і його півофіційний орган "Діло" останніми часами почали присвистувати Радянській Україні більше уваги, подавати про неї багато прихильних інформацій, а навіть передувати звіти Петровського та Чубаря. Для них Харків вже добрий, тільки Москва не добра.

ДР. МИШУГА ТАКОЖ ОРИЕНТУЄТЬСЯ НА РАД. УКРАЇНУ.

Але для нас по цей бік океану найновішою сенсацією є орієнтація д-ра Л. Мишуги. Др. Мишуга вже протягом кількох років є в Злучених Державях "амбасадором" Петрушевича. Б він ним на місці Цергелського, якого Петрушевич скомунікував невдоволю після кливденського масованія.

Др. Мишуга їздив з Америки до Європи і повернувши анімат, виступив у Філадельфії перед "Об'єднанням" (є така патріотична організація в Злч. Державях) з своєю політичною промовою. Досить, каже, ми блукали, досить ухвалювали резолюції, нас завели наші надії, нас ніхто не слухав і не слухав, скажім собі хоч тепер правду в очі: одиноким реальною силою, на яку можна покладатися, є тепер Радянська Україна. Вона розторопить Польщу і визволить західні українські землі, і ми повинні за неї оприлюднитися і працювати в тому напрямі, щоб це скорше сталося.

Це загальний тон промови — сповіді Мишуги. Цей виступ Мишуги є вже тим камінем, що схлював українське чорносопне болото в Злучених Державях (канадське покціо — мовчиць). Зі сказаного лабоко на Мишугу накинулися чорносотенні газети "Народна Воля" і "Українська Громада". Назвали його їдотом, безлічником, московським наймитом і т. ин.

Та що з того? Папір все витримав, але факту не змінив. Найбільш завзяті вороги Радянської України починають признавати, що одиноким реальною українською державною силою є тепер Радянська Україна. Там кується доля українського трудового народу. Правда, не по такій методі, якої хотілося-б докторам, але що-ж робити? Ліга Націй меморіалів і читати не хоче, повід тинами остогидно блукати, отже приходиться на когось орієнтуватися.

Але на кого? Хто прийме блудних синів? Може Радянська Україна? І один за другим зразу по одиці, потім гуртками, а тепер вже цілими штабами разом з меморіалами — пішли орієнтацією на ліво, на Радянську Україну. Одні без всяких застережень вже похали відслухувати свої старі гріхи, другі, покціо визнають тільки "правно", а деякі ще навіть визнають, але вже стараються більше симпатій придбати своїй новій орієнтації, мовляв, коли робимо, то робім гуртом.

А деякі ще пірсаються. Але це більше ті, родословна яких походить не від машин, а від сконки. Від сконки через Ігоря Руніковича до Павла Скоропадського. Вони вже в безтямі тільки бельчочуть: "Де твоє, княже, голова поляже", там і нам капут буде.

І буде.

ТОВ. РАКОВСЬКИЙ ПРО МОЛДАВСЬКУ АВТОНОМНУ РЕСПУБЛІКУ.

Проголошення Автономної Молдавської Радянської Соціалістичної Республіки мало величезне внутрішнє значення для Радянської України й навіть для всього Союзу. Тепер нема в нас жадного комуніста, що не був-би свідомий того, що політичне зміщення робітничо-селянської влади, а також розвиток виробничих сил країни має за своєю передумовою правильне вирішення національного питання.

Національне питання, як ми це всі вже знаємо, це селянське питання. А без селянства, без союзу з селянством, з більшовиком і середняком — пролетаріят не вдержить своєї влади. Тому треба ставитися до цього питання з точки зору нашого впливу на міжнародні справи.

Ще Ленін означив, що ми робимо односторонньо революційні кроки: одну, що ліквідує рештки поміщицько-феодалного ладу з його політичною гноблення національностей, і другу — нашу резолюцію, що зніщила капіталістичний визиск. У той час, як друге завдання є власне комуністичне — перше завдання, що до свого історичного змісту, було зведенням не пролетаріяту, а буржуазії. І дійсно, як раз у цьому полягала революційна роль буржуазії, чи, як звичайно говорили, її революційна місія! Але буржуазія не була здатна виконати до кінця свою місію, при чому це стосується не тільки до російської буржуазії, але навіть до буржуазії передових західних країн.

Послідовний буржуазний демократизм ставить собі за завдання визволення національностей, повну політичну рівність. Але згодом, це завдання обернулося в свою протилежність. Потреба в ринках зробила з капіталістів завоюників і гнобителів, яких мало знала історія. Кольоніяльна політика — це одна з найбільш ганебних сторінок в історії буржуазії. Ця політика спричинила багато воєн та спричинила нові війни.

Те, що ми спостерігаємо тепер в Північній Африці та в Азії (Марокко, Індія, Китай) є, очевидно, тільки початком громадянської війни, що триватиме десятки років.

Або те, що відбувається в нас, те, що ми зробили з національним питанням у межах нашого Союзу, те, що зробила минулого року Радянська Україна відносно молдавського населення Наддністр'я — це доводить, що тільки Робітничо-Селянська влада має змогу вирішити національне питання без пролиття крові.

У той саме час наш авторитет, як єдиної держави, де існує фактична рівність між національностями, зростає. І коли-б була змога утворити кождо року нову національну республіку (здается, що не залишилося в С.Р.С.Р. жадної національності, що не мала-б своєї автономії), то це було-б невпинною демонстрацією переваги соціалістичного ладу над буржуазним.

Коль говорити про Автономну Молдавську Рад. Республіку у зв'язку з нашими найближчими міжнародними завданнями, то утворення Автономної Молдавської Республіки відіграло та відіграватиме значну роль.

Зокрема, для Бессарабії й Румунії цей факт сприятиме притягненню на наш бік широкіх робітничих і селянських мас. Однак, ми не повинні забувати, що цю роль може відіграти, коли вона насправді стане показною, як у матеріяльним, та і в культурнім відношенні.

Х. Раковський.

Москва, 10. жовтня 1925 р.

ХРУНІЯДА В ВІННІПЕГУ.

Товариші робітники і товариши робітничі! Чудася сталося в Вінніпегу. Як вам відомо, мають в нас відбутися вибори до міської ради. Робітники поставили свого кандидата, що кандидував на радного минулого року і дівав був переважно число голосів, але на жаль перепав невеликому меншістю голосів завдяки роботі буржуазних агентів, наших так, вибачайте, українських патріотів. Вони побачили цього року певність вибору т. Поповича і зробили панську українсько-польську угоду, щоб таким чином обити нашого робітничого кандидата. Сталася отже чудася — панська українсько-польська угода, або українська хруніяда.

Чи та штука панам властяться, про це будемо знати в пятницю, 27. листопада. Але я згадаю подібні угоди, які для українських робітників і селян добра не принесли. Одна така незабуття угода була між Петлюрою і Пилсудським, які знищили Україну вогнем і мечем. Кому вона добро принесла?

Друга подібна угода націоналістів і радикалів на Західній Україні з польськими панами. А що з того вийшло? Українські селяне, робітники і трудові інтелегенти сотками по тюрмах мучаться за ті нещасні угоди. Таких панських українсько-польських угод було багато, а від них терпів український селянин і робітник.

Того самого хотять вони і в Вінніпегу, щоб ми, українські робітники терпіли. Польські і українські патріоти злучилися разом, щоб побити нашого кандидата т. Поповича, хоч вони певні, що з цього нічого не

ДЕРЖАВНИЙ БУДЖЕТ РАД. УКРАЇНИ НА 1925—26 РІК.

Завдяки доброму урожаєві бюджет так союзний, як і Радянської України, далеко більший, чим минулого року. Бюджет збільшено, а податків не тільки не збільшено, але ще й зменшено.

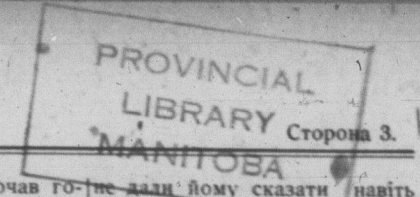
Радянська Україна вперше встановила бюджет без дефіциту. Збільшення бюджету, та ще й без дефіциту, свідчить найкраще про скорий процес господарчої відбудови Радянської України.

Кошти Народних Комісаріятів збільшені.

При розподілі загальної суми збільшення бюджету України найбільш уваги і коштів відіслано Народним Комісаріатам, що обслуговують безпосередні інтереси України. Так, Народний Комісаріат Освіти мав 18,920 тисяч (вісімнадцять мільйонів дев'яносто двайцять тисяч), а в 1925 — 26 році йому відпущено 30,753 тисяч (тридцять мільйонів сімсот п'ятдесят три тисячі); Народний Комісаріат Охорони Здоров'я мав 4,238 тисяч; тепер йому відпущено 8,022 тисяч. Народний Комісаріат Земельних Справ мав 12,932 тис., тепер йому відпущено 19,037 тисяч. Таким чином цілком трьома наркоматам, що обслуговують культурні та земельні потреби населення, кошти збільшено майже у двчі. Звернено також увагу на потреби Народного Комісаріяту Внутрішніх Справ і на потреби Народного Комісаріяту Юстиції, бо найбільш завдання полягає в тому, щоб скласти такі умови, які сприяли-б зміцненню революційної законности. Звернено увагу й на потреби соціально-господарської угоди з метою збільшення до 2,360 тис. до 3,135 тис. Об'єднанням Народним Комісаріатам збільшено кошти на 4. мільйони карбованців.

Порівнюючи з минулим роком видатки на потреби села збільшена на 39%, цеб-то на 1,409 тис. Крім республіканського бюджету Рада Народних

Комісарів подає свій план заходів по відбудовуванні окремих галузів українського народного господарства. Цей план розраховано на 150 мільйонів в основній своїй частині його збудовано знов таки з ухилом в бік сільського господарства. На сільське господарство передбачається видати 59,168 тисяч, з них 11,600 тис. на землекультуру, 280 тис. на польоводство, 302 тис. на спеціальну культуру, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні виробництва, 1,150 тис. на скотарство, 1,356 тис. на колективізацію, 1,631 тис. радянським господарським об'єднанням, на лісоустрій 100 тис. карб., в основний капітал сільсько-господарського банку 5 мільйонів, на спеціальні культури, 2 мільйонів на насінні вироб

РУСІНСЬКІ І ПОЛЬСЬКІ ПАНИ ПРОТИ РОБІТНИКІВ.

Передвиборчий сказ українських патріотів в Вінніпегу довів їх до того, що на мітингу, скликаним польськими "панамі" і "ksiądzami" в польській парохіяльній школі при церкві "св. Яна Кантего" в неділю, 22 листопада, ввечері вони публічно проголосили себе "Русинами".

"Великі українські патріоти" адвокат Арсеніч і Ястремський, що виступали в тій парохіяльній школі, говорили лише польською мовою і не назвали себе Українцями, але "Русинами". Говорили про братів Славян, про Поляків, Німців, Русинів, тільки не про Українців.

Арсеніч обіцяє польським учителям посади в державних школах.

На тому мітингу в школі "св. Яна Кантего" в неділю ввечері було около 50 людей і зграя панських польсько-русинських консервативних агентів.

Перший говорив Русін адвокат Арсеніч. Він звичайно з себе "Українцем", але на тому мітингу він назвав себе "Русином". Говорив в польській мові і на самому вступі зазначив, що "Русини перші протягнули братам Полякам (польським панам) руку згоди". Далі гав Поляків, що вони не організовані і не співробітничать з "Русинами". Казав, що Поляки в північному Вінніпегу темні, необразовані, тому вони повинні залучитися з "Русинами", які є просвічені і вони допоможуть Полякам організуватися.

Далі оповідав, що в Канаді є багато парохіяльних шкіл, в тому числі й польських, як от і отса "св. Яна Кантего", а які не мають від влади ніякої допомоги. Тому треба, щоб Поляки й Русини вибрали на шкільного тростіса д-ра Сендзяка, а він постарается о державну допомогу для польських парохіяльних шкіл. Тож Поляки повинні дати свої голоси на Русіна Якимішака, а

Русини дадуть свої голоси на д-ра Сендзяка.

Взагалі Арсеніч говорив, що в Канаді є за багато шкіл і їх треба зменшити або бодай залучити будувати нові. Казав, в 1913 році було в Канаді всего 11 мільонів доларів видатків на школи, а тепер є щось 114 мільонів. Отже це є за великі видатки на освіту. Нас, каже, братів Славян, є тут багато, а чи багато ми маємо своїх вчителів. Тож виберім Сендзяка шкільним тростісом, а Русіна Якимішака ад-дерманом, а тоді дамо посади польським учителям в державних школах.

Робітники тому не роблять, що ліниві — каже Арсеніч.

Брехня, що в Канаді нема роботи, заявив Арсеніч. В Канаді є всюди досить роботи і дайте суди зараз 100 тисяч робітників з Європи, то я їм всім дам роботу. А що в Канаді чи хоч би у Вінніпегу є безробітні, то тому, що вони не хочуть робити. В Канаді тільки той не має роботи, хто не хоче робити, заявив Арсеніч.

З безробітних Арсеніч з'їхав вже на т. Поповича та на більшовиків взагалі і звивав думити проти українських робітників північного Вінніпегу. А свою промову закінчив окликом в честь злуки "братів Славян".

Взагалі, такої рабської промови я ще не чув. За кожним словом "пан", "пані" і ще "пан". Скажена лють до робітників взагалі, а до українських зокрема і хай жне злука польських панів з панями русинськими, які перші протягнули польським панам руку згоди — це була тема Арсенічової промови.

"Ця злука буде записана в історії".

Другим промовцем був якийсь польський адвокат. Він почав свою промову з польсько-русинської злуки. Полякувавши Русинам, що перші

започаткували цю злуку, сказав, що не тільки почав, і що даві та злука буде зміцнитися та буде записана в русинсько-польській історії.

Коли, каже, Поляки, Русини і Німці будуть залучені, то цього року ми виберемо до міської ради Русіна Якимішака, на другий рік виберемо Поляка, на третій Німця. Дяв нас, Поляків (читай польських панів) Сендзяк є перший, бо він Поляк, Якимішак другий, бо він Русин, а Комак третій, бо він Славянин.

Відтак в просто шутубацький спосіб вчепився "червоних Жидів". Кожний комуніст, кожний чесний робітник, що не йде за цю зграю консервативних наганячів, для того польського пана є "червоним Жидом". Промовець жалув, що Вінніпег, "на свою ганьбу", навіть до Оттави вибрав цього року двох "червоних Жидів" (це Вудворта і Гіпса).

З піною на устах цей польський пан, Арсенічів та Якимішаків спільник, звивав до злуки проти українського робітничого кандидата т. Поповича і проти всіх "червоних Жидів".

"Добрий чоловік".

Слідуючим промовляв мейера Веб. На початку йому промова ніяк не вдалася, загикнувся, а потім почав хвалитися, що він добрий бизнесмен і що такі самі добрі бизнесмени Сендзяк і Якимішак.

По скінченню його промови, голова просив присутніх голосувати на Веба, бо він "добрий чоловік".

Вішав би комуністів, коли-б мав владу.

Після Веба говорив якийсь ин. польський пан, що незгоду між Поляками і Русинами сіяли Жиди, Німці і Австрійці. Коли цей пан виступив проти Німців, то Арсенічові і його русинській партнерці було трохи ніяково, бо-ж вони і німецьких панів запросили до цього "славянського союзу", а тут промовець накидається на Німців. Певно вони забули перестертегати того пана. Зате вони дуже сердечно йому плескали, коли він сказав, що той не буде Поляком, хто не дасть свого го-

лосу на Русіна Якимішака. На закінчення сказав, що треба, аби польське і русинське панство зєдналося проти комуністів, яких він сам вішав би, коли-б мав владу.

Піноюв Русинам в очі.

Промовці на цьому мітингу дуже скоро мінялися, йшли один за другим, як ляльки в Вертепі. Слідуючим промовляв був знову якийсь польський панок.

Цей промовець накинувся вже не на Німців, але такі на союзників, на Русинів. Він сказав, що в 1919 році вибраний був до манітобського парламенту Русин, який для Поляків нічого доброго не зробив, то хто зна, чи й ті зроблять. Але коли самі Русини перші тепер протягають нам руку за злукою, то попробуємо ще раз.

Слухаючи це Арсеніч зі своїм русинським "генком" дуже вертівся на лаві, але мусів терпіти.

Не давали говорити Ястремському.

Вершком безличності був виступ українського консервативного наганяча нещасного Ястремського.

Він оповідав щось про фермера, який поспав сина до школи до міста, а той навіз до дому червоної літератури і через це люде повтікали з ферми. На що вже терпеливі були того вечора польські слухачі, але кілька разів переривали теревені цього консервативного блазня. "Не плати дурниць, говори до теми" — казали вони йому.

Приїшовши "до теми", накинувся цей Русин на українських робітників, що гуртуються при Укр. Роб. Домі в Вінніпегу і закликав лутитися проти них.

Чому, каже, всі вони ходять гарно одіті, мають роботи, і звуть себе комуністами, а я, консерват, не можу знайти роботи. Комуністи кажуть на консерватів, що то пани, а от я консерват, кожну бідно, бо цілий рік ходив без роботи — заявив Ястремський.

При цих словах Русин Арсеніч показував Ястремському на мігах, щоб він цього не говорив, бо це противилося тому, що перед годиною говорив Арсеніч.

Русини не однократно брешуть.

Русин Арсеніч шойно говорив, що в Канаді досить роботи, що він зараз може дати роботу 100 тисячам робітників і що тільки лядащий в Канаді ходить без роботи, а тут зараз після його виступає "бідний" консерват Русин Ястремський і каже, що цілий рік не може дістати роботи. Арсеніч говорив не голосувати на комуніста Поповича, бо не дістанете в місті роботи, а Ястремський каже, що він тому не може дістати роботи, що всю роботу в місті забрали комуністи.

Обридло польським зібраним слухачам теревені цього Русіна (Ястремський говорив по польськи, і через кожне друге слово вживав слова "Русин") і вони його заголосили.

По скінченню теревені Ястремського, встав з публіки старенький польський робітник і поставив питання, як Якимішак думає таксувати дітей? Цей робітник мав чуті на якусь митингу, як Якимішак сказав, що коли його виберуть аддерманом, він постарается перевести в життя закон, після якого не вільно буде дітям ходити на вулицю після 9-ої години ввечері. А як яка дитина виїде, то батько мусить заплатити за це таксу. Отже вигадав, каже той робітник, що пан Якимішак думає таксувати робітничих дітей, як собака.

Голова заявив, що Якимішака нема присутнього, тому ні-то йому не може на це питання відповісти.

Заборонили говорити робітникам.

Не дивлячись на те, що на цьому мітингу виступали Русини і як Русини так і Польки (не робітники, але пани — промовці) через цілий час говорили про злуку "братів Славян", а один з Русинів не сказав ні слова по українськи. Говорили по польськи про Русинів.

На самому останку встав задуу незнаний мені український робітник і хотів пояснити, які то "Русини перші подали свою руку польським па-

нам". Як тільки він почав говорити по українськи, голова почав на него кричати і спинити його.

Робітник сказав, що він думає, що всі тут розуміють українську мову і почав пояснювати, що то д-р. Блейк, консервативний лідер, протягнув русинську руку польським панам. Але голова знову визирився на того робітника, а інші його прибічники ще помогли і

не дали йому сказати навіть кілька слів.

Українські патріоти зробили з себе блазня на мітингу в школі "св. Яна Кантего", зреклися свого українства і стали Русинами, чим і доказали, що тут ні націоналізм ні патріотизм не грають ролю, а тільки вислугування панам капіталістам.

Навіть польські робітники сміялися з них.

3 поля науки і техніки

ЧИ МОЖЛИВИЙ ПОТОП?

Чи може бути тепер потоп? Наука каже, що потоп міг би бути від трьох причин: 1) коли-б земля несподівано змінилася свій напрям; 2) зруйнувалися всі гори й горбки; 3) коли-б опустився ґрунт на певному протязі земної кулі.

Але змінивши свій шлях земля могла-б від сутички з якою небудь планетою чи кометою. А при сучасних знаннях і наукових пристосуваннях учені астрономи можуть довідатися про це за кілька сот літ до сутички. Однак астрономи нічого подібного не бачуть.

Знищення гір і горбок може бути тільки від довгої роботи вітру, води, жару чи холоду, але це так поволі відбувається, що пройде не одна сотня мільонів літ, коли це трапиться.

Третя причина — провал ґрунту на землі якоїсь країни. Це могло-б трапитися тільки там, де земля покрита вулканами, як наприклад Японія, де такий провал може статися. Нічого подібного не може статися там, де вулканів немає.

Часами деякі брехуни кажуть, що світ загине від зудару з якоюсь планетою. Минулого року факі брехуни пустили були поголоску, що планета Марс звернула зі свого шляху і летить на землю. Коли планета Марс стукнеться з землею, то буде кінець світа.

Вчені ось як це зясовують: Як відомо, Земля, Марс — і всі інші планети (зірки) крутяться навколо сонця. Марс — ближче до землі за всі інші планети, через кожних 15 років, кружляючи навколо сонця, він ще ближче наближається, майже в двічі. Про це знають астрономи вже сотні років. Під час такого наближення, віддаленість між Марсом і землею буває до 35 мільонів миль, а звичайно — 50—80 мільонів.

В серпні 1924 року Земля якраз підійшла найблище до Марса, а після цього знову почала відходити. Через 15 років тоб-то в 1939 році знову буде те саме.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ МЕБЕЛЬ.

Шведський винахідник Берг-люнд зробив оригінальний винахід мебля, який може бути на перемню столем, великим ліжком, двома фотелями, кріслом-гойдаком і кошником на квітці.

ЛІТАЮЧІ АВТОМОБІЛІ.

Німецька фірма А. Г. Дармштадт, відома фабрика автомобілів, придумала своєрідно конструкцію, завдяки якій т. званий аеромобіль стане загально доступною машиною. Летун може їхати вулицями міста як автомобілем, або літати автомобілем, як аеропланом.

Товариші, фермери! Відновляйте перелатлу на "Фармерське Життя"!

Всі інші планети (зірки) крутяться навколо сонця. Марс — ближче до землі за всі інші планети, через кожних 15 років, кружляючи навколо сонця, він ще ближче наближається, майже в двічі. Про це знають астрономи вже сотні років. Під час такого наближення, віддаленість між Марсом і землею буває до 35 мільонів миль, а звичайно — 50—80 мільонів.

В серпні 1924 року Земля якраз підійшла найблище до Марса, а після цього знову почала відходити. Через 15 років тоб-то в 1939 році знову буде те саме.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ МЕБЕЛЬ.

Шведський винахідник Берг-люнд зробив оригінальний винахід мебля, який може бути на перемню столем, великим ліжком, двома фотелями, кріслом-гойдаком і кошником на квітці.

ЛІТАЮЧІ АВТОМОБІЛІ.

Німецька фірма А. Г. Дармштадт, відома фабрика автомобілів, придумала своєрідно конструкцію, завдяки якій т. званий аеромобіль стане загально доступною машиною. Летун може їхати вулицями міста як автомобілем, або літати автомобілем, як аеропланом.

Товариші, фермери! Відновляйте перелатлу на "Фармерське Життя"!

М. ІРЧАН 15) В обороні робітничо-селянських героїв Мельничука і Шеремети

(Продовження.)
Моя драма "Дванайцять".

По моїй думці, людина, що мріє стати попом, повинна закопатися в церковні книги і вичувати потрібні для її професії уступи. Так повинен був поступити й пан Лещиниш, а не братися до того, про що немає ніякого поняття. До культурної бідности нашої нації в великій мірі причинилося й це, що в нас, звичайно, багато людей береться за таку роботу, якої не розуміє, хоч влад, що розуміє. Отакі "фаховці" будували українську державу, такі "фаховці" й торгували нею. Ми бачили на різних "геніях", що намагалися скрізь показати своє маленьке "я", хоч в дійсності вони старанують "ковтати" своєю горлянокою ріжні "мудрости", і так й залишаються на ціле життя жалюгідними ковталюками, що проковтують тільки брехні.

Я не думаю оправдуватися тут за написання драми "Дванайцять", бо її читали і рецензували більш поважні й авторитетні люде, як якийсь пан Д. Д. Лещиниш. Все-ж таки, я коротко опрокину неслухні закиди п. Лещиниша не для него, а для робітничо-фермерського загалу.

В драмі "Дванайцять" всецілью проведена ідея повстанчої ватаги Мельничука, Шеремети і Пенка, оперта на історичній правді. Для кожного письменника ідея — це канва, на якій він "вишиває" свій твір. Про це відомо кожній культурній людині. Пан Д. Д. Лещиниш каже, що я зробив Мельничука і Шеремету — комуністами. Я вже доказав, що це неправда. Бо не я їх зробив, а були Вони комуністами і такими вмерли... Каже, що я їх поробив грабіжниками і це тому, що панське добро з палаючого філярку Вони роздають селянам. В цьому випадку, хай пробачить пан Лещиниш, але моя совість і честь не дозволила брехати мені і казати, що Мельничук і Шеремета жалділи панського добра, або що похваляли Петлюру, що він передав награблене добро українського трудового народу — польським панам. Нарікає пан Лещиниш, що в січовій пісні "Ой та закури-

лись" я переробив "січові" на "червоні". Не я переробив, а переробило їх саме галицьке стрілецтво, що не перейшло на бік польської шляхти, а залишилося в чесній боротьбі проти шляхти на Радяцькій Україні. Цю пісню і інші бувші стрілецькі пісні червоні стрільці переробили по своїому, співали їх, надрукували в своїйому співнику і співали по сьогоднішній день.

"Відкриває" пан Лещиниш "тайну" і каже, що в драмі "Дванайцять" стягнув з Марса такі села, як: Скнибичі, Сиротинці, Крилівці та Якубичинці, а таких сіл в залишковому і борщівському повітах нема. Це правда, що нема і в ніколи не твердив, що є. Я свідомо подавав інші назви селам, в яких оперувала "дванайцятка", бо не хотів бути донощиком польським панам на дійсні села. Драма "Дванайцять" хоч заборонена в Галичині, все-ж таки є там і коли-б я подавав був правдиві назви сіл, в яких "дванайцятка" користувалась підмогою місцевих селян, то тимсамим я дав-би в руки польській поліції вказівки, з якими селами розправитися. Донощиком я ніколи не був і не буду. Навіть в своїй книжці "Трагедія першого травня" я, говорючи про ворожих мені людей, подавав їм або псевдоніми, або поскорочував їх назви, аби не наражати їх на переслідування польської влади, бо тепер живуть вони в Галичині або будуть там жити. Правдиві назви сіл, в яких була "дванайцятка", я може краще знаю від пана Лещиниша, бо — вєтаки двох членів ватаги живуть по сьогодні на воді, на Радяцькій Україні, але правдиві назви тих сіл в драмі було-б з мого боку зрадою тих сіл і доношництвом. А на таке я ніколи не піду... Ані пан Д. Д. Лещиниш, ані "Український Голос", ані польська шляхта ніколи не дістануть від мене докладної відповіді на це питання так довго, доки Галичина під владою панської Польщі.

Далі пан Лещиниш пише ось що:

Німакх філярків ми не палили, і крім Березовського, нікого не вбили. Ані Бельського, ані Шапульського, ані Крашча, ані сина видуманої графині Грохольської вони не вбили, а ті імена висвав собі з палляя ав-

тор драми "Дванайцять", М. Ірчан. Коли Ірчан писав свою "Дванайцятку", то забув, що коли пишеш щось оперте на історичній події, то треба точно придержуватися її місця і часу та нічого не перекучувати, бо в такому разі не можна заслонитися поетичною свободою.

Чи палила "дванайцятка" філярки, чи ні, про це не час говорити тепер, бо в польській тюрмі томиться ще 6-тьох членів "дванайцятки". Розуміється, треба дійсно мати порожню голову, аби не знати, що обвинувачені на суді в Чорткові, Мельничук і Шеремета, не признавалися до того, чого їм польська влада не могла доказати. Я вже навів був голоси польської преси, яка в той час, коли оперувала "дванайцятка", доносила про знищення і палення філярків в тих околицях, де була "дванайцятка". Я вже навів був апель польської газети "Gazeta Poranna", в якій "польська суспільність" домагалась, аби: "tych, którzy mordują i palą weszli do naszego kraju oddać pod sąd do galicyi". Що суд не міг доказати Мельничукові, Шереметі і 6-тьом членам ватаги палення філярків і інших убіств, окрім убіств Березовського, це тайна, яка зійшла з Мельничуком і Шереметою в могилу і яка злекшила обвинувачення інших членів ватаги, яких засуджено від 5—6 літ тюрми. Але майбутній історик висвітлить і цю тайну.

Це саме відноситься до прибраних імен Бельського, Шапульського, Крашча, графині і її сина. Це теж саме, що я сказав про свідоме іменовання сіл, з тою різницею, що я пам'ятаю і пам'ятаю про 6-ох членів "дванайцятки", які сидять в польській тюрмі. Чи були такі люде, як Бельскі, Шапульскі, Крашч, графиня Грохольська і чи палила "дванайцятка" філярки, це моя справа. Хто хоче, може думати, що такі люде (з іншими назвками) були і що філярки ватага палила, а хто хоче, хай уважає це за мою поетичну свободу в писанню драми. Впрочім, це не важно. Важна ідея твору, а вона не скривлена ані в одному місці. Як-би я, наприклад, був написав, що Мельничук не співав "Інтернаціоналу", тоді я був-би безличним брехуном і не опирав-би своєї драми на історичній події. Але я цього не зробив і ніколи не зроблю, чи то з Мельничуком, чи з новими Мельничуками, які ще вперді перед нами.

Фактом є, що точна історія "дванайцятки" передана в моїй драмі "Дванайцять". Чи палили філярків і убіство інших панів було теж фактом, це моя справа. Може це моя особиста фантазія, а може й правда, але про це не час говорити. Окрім двох людей, членів "дванайцятки", які щасливо утікли і живуть на Україні, ніхто більше мені не може доказати, чи це правда, чи фантазія. Але ті люде мають

(Далі буде.)

Не забувайте про пресовий фонд одинокій українській робітничій газеті в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!

ВСЯЧИНА.

Навіть вовки проти жан-дарів. — В Галичині, в Борхті, стадо воєків напало на двох жовнів митної сторожі. Жовніри вратувалися втім, що повлазили на дерева і там просиділи до ранку.

Папа позичає гроші. — Кажуть, що папа римський позичив в Злучених Державах пістора мільонів доларів.

Чи не думає й папа римський будувати субмарини? В останній сесії черкотського парламенту внесено 723 просьб о видачу судам поодиноких послив. Видачи посла Таусіка домагаються 84 рази.

Шанують незнамого жовніра. — На польській відозві в справі похоронів незнамого польського жовніра підналися українські греко-католицькі єпископи.

Не хотіла їхати — йди пішки. — Якесь Марія Джерард, владителька склепу в Парижі, коли почула, що уряд хоче накласти прямих податок на капітал (capital levy) отруїлася. Вона лишила записку: "Я, владителька маєтку, ліпше вмиру, чим дам його половину державі".

І вмерла, а держава забрала цілий маєток.

Вміє бадакати. — Відомий американський журналіст Артур Брисбейн каже, що заступник американського президента Дос наговорить в сенаті більше за тиждень, чим президент Кулідж за чотири роки.

